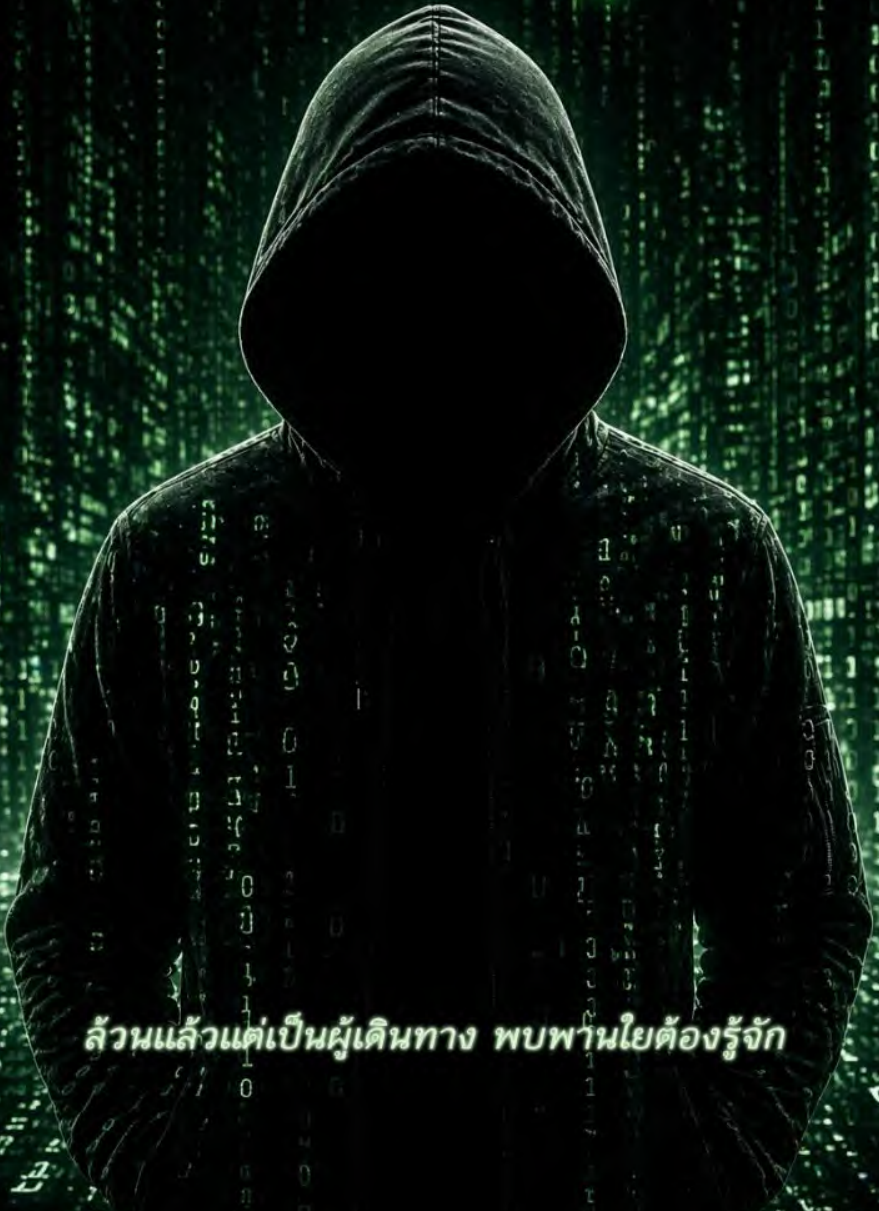

นามรูป

ล้วยนแล้วแต่เป็นผู้เดินทาง พบพำนไยต้องรู้จัก

ล้าวนแล้วแต่เป็นผู้เดินทาง พบพานโยต้องรู้จัก

นามรูป

ผู้เขียน: ล้วนแล้วแต่เป็นผู้เดินทาง พบพานไยต้องรู้จัก
พิมพ์ครั้งที่ 1 เมษายน 2569

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537
(ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. 2558

ห้ามลอกเลียน ดัดแปลง หรือทำซ้ำไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือ
เล่มนี้ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร

ISBN (ebook): 978-616-95194-6-1

จัดพิมพ์โดย: นายสุรัตน์ หารวย

<https://www.facebook.com/forEachDream>

ตรงขอบของคำอธิบาย

หนังสือเล่มนี้เริ่มต้นจากประโยคหนึ่ง—สั้น กระชับ แต่ทว่าลึกซึ้งจนไม่อาจปล่อยให้จบลงง่าย ๆ

*“วิญญานมีเพราะปัจจัยคือนามรูป...
...นามรูปมีเพราะปัจจัยคือวิญญาน”*

นี่ไม่ใช่เพียงถ้อยคำทางธรรมะที่ไว้ท่องจำ แต่มันคือคำถามที่ย้อนกลับมาจ้องมองเรา มากกว่าที่เราจะมองมัน เพราะทันทีที่เราพยายามค้นหาว่า “อะไรเกิดก่อน” เราก็ติดกับดักของ **ความคิดแบบเส้นตรง (Linear Causality)** ทั้งที่ในความเป็นจริง สิ่งที่เรากำลังพูดถึงอยู่นั้น อาจเป็นระบบที่พึ่งพิงกันแบบ “วงวน (Recursive System)”¹ ที่ไม่มีจุดเริ่มต้นในรูปแบบที่เราคุ้นเคย

¹ ในทางวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์และคณิตศาสตร์ หมายถึงกระบวนการที่ผลลัพธ์ของฟังก์ชันถูกนำกลับมาใช้เป็นปัจจัยนำเข้าของตัวเองซ้ำ ๆ

หนังสือเล่มนี้คือความพยายามสำรวจประโยคดังกล่าวผ่านเลนส์ของนักวิทยาศาสตร์ที่มีพื้นฐานการเขียนโปรแกรม—ผู้ที่ไม่รีบด่วนเชื่อ แต่ก็ไม่ผลิตผลลามาปฏิเสศ เราจะหยิบยกเรื่องของสมอง การรับรู้ ระบบประสาท ข้อมูล และสิ่งที่อาจเรียกได้ว่าเป็น “รหัสลับของชีวิต” (The Code of Life) เพื่อสำรวจว่าสิ่งที่เรียกว่า “ประสบการณ์” กำลังก่อตัวขึ้นอย่างไรจากเงื่อนไขที่ซับซ้อนและเชื่อมโยงกัน

อย่างไรก็ตาม นี่ไม่ใช่หนังสือที่พยายามจะตัดสินว่าความจริงชุดไหน “ถูกต้องที่สุด” เพราะในเสี้ยววินาทีที่เราพยายามสรุปความจริงให้เบ็ดเสร็จ เราอาจกำลังก้าวเข้าสู่ **หุบเหวแห่งความเข้าใจผิด** โดยเฉพาะความเข้าใจที่ว่า “เมื่อทุกอย่างเป็นเพียงกระบวนการ เมื่อไม่มีตัวตนที่จับต้องได้ ดังนั้น... ตายแล้วก็คงสูญสิ้นไป”

นี่คือจุดที่ผมต้องขอ**หยุด**คุณไว้ก่อน ไม่ใช่เพื่อบอกว่าความคิดนั้นผิด แต่เพื่อเตือนว่าการรีบสรุปเช่นนั้นอาจเป็นเพียงการตีความที่ด่วนได้เกินไป

ผู้เขียนไม่ได้มีเจตนาจะปฏิเสธแนวคิดเรื่องการเวียนว่ายตายเกิด ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในพุทธศาสนาและสังคมไทย แต่ในทางกลับกัน เราจะ “พัก” คำถามนั้นไว้ชั่วคราว ไม่ใช่เพราะมันไม่สำคัญ แต่เพราะมันอาจจัดอยู่ในขอบเขตของ “อจินไตย”² — สภาวะที่เกินกว่าตรรกะและการนึกคิดจะเข้าถึงได้โดยตรงในขณะนี้

ในพระสูตรอันเลื่องชื่ออย่าง *จูฬมาลุงกยบุตรสูตร* พระพุทธเจ้าทรงเปรียบคนที่มัวแต่หมกมุ่นกับคำถามเชิงอภิปรายที่ไม่นำไปสู่การพ้นทุกข์ เหมือนคนที่ถูกลูกศรอาบยาพิษยิง แทนที่จะรีบถอนลูกศรออก เขากลับตั้งคำถามว่าใครเป็นคนยิงลูกศรทำจากไม้ชนิดไหน หรือมาจากทิศใด และในระหว่างที่เขากำลังหาคำตอบ พิษร้ายก็แพร่กระจายจนสายเกินแก้

หนังสือเล่มนี้ไม่สนใจกับคำถามที่ว่า “ลูกศรมาจากไหน” แต่กำลังพยายามช่วย “คนที่ถูกพิษ” ที่กำลังอ่านอยู่เบื้องหน้า

² สิ่งที่ไม่ควรเก็บมาคิด หรือไม่อาจเข้าใจได้ด้วยตรรกะทั่วไป มี 4 ประการ ได้แก่ พุทธวิสัย (ขอบเขตความรู้ของพระพุทธเจ้า), ฌานวิสัย (ขอบเขตของผู้ได้สมาธิขั้นสูง), กรรมวิบาก (กฎแห่งกรรมที่ซับซ้อน), และโลกจินดา (ความคิดเรื่องกำเนิดของโลกและจักรวาล)

สิ่งที่เราจะสำรวจร่วมกันคือสิ่งที่กำลังปรากฏอยู่ตรงหน้า— การรับรู้ ความคิด ความรู้สึก และโครงสร้างของสิ่งที่เรียกว่า “ตัวเรา” โดยไม่จำเป็นต้องรีบตัดสินว่าหลังความตายจะมีสิ่งใด รออยู่ คำถามเหล่านั้นอาจต้องอาศัยการรู้แจ้ง (Insight) ในระดับที่ลึกซึ้งเกินกว่าที่ตัวอักษรจะไปถึง

สำหรับเราในวินาทีนี้ สิ่งที่กำลังเกิดขึ้น ณ ขณะนี้ ก็เพียงพอ แล้วสำหรับการเริ่มต้นเห็นความจริงบางอย่าง

หนังสือเล่มนี้จึงไม่ใช่คำตอบสำเร็จรูป แต่เป็นข้อตกลงเล็กๆ ๗ ระหว่างผมกับคุณ **เราจะลองวางบางความเชื่อไว้ชั่วคราว** ไม่ใช่เพื่อโยนมันทิ้ง แต่เพื่อดูว่าเมื่อพื้นที่ที่ว่างลง เราจะมองเห็น สิ่งที่ไม่เคยเห็นได้ชัดเจนขึ้นไหม

หากระหว่างทาง คุณรู้สึกว่าการเข้าใจเดิมเริ่มสั่นคลอน ขอให้รู้ว่านั่นไม่ใช่ความผิดพลาด แต่มันคือจังหวะที่โครงสร้างทาง ความคิดเดิมกำลังคลายตัว เพื่อเปิดพื้นที่ให้ความเข้าใจใหม่ ได้ผลิบานขึ้นมา

สารบัญ

	หน้า
จุดเริ่มที่ไม่มีจุดเริ่ม	1
ประโยคที่ไม่มีคำตอบ	2
เช้าวันที่ยังไม่มีโลก	7
โลกเริ่มต้นเมื่อคุณเห็นมัน	12
เด็กทารกกับจักรวาลที่ยังไม่ถูกตั้งชื่อ	17
คุณไม่ได้เห็นโลก... สมองกำลัง “คอมไพล์” โลก	21
ไม่มีใครเคยเห็นโลกจริง ๆ	26
วงจรที่ไม่มีจุดเริ่ม	31
สิ่งนี้เกิดขึ้นพร้อมกัน	32
โค้ดที่ยังไม่ถูกรัน	36
เมื่อโค้ดเริ่มรัน	40
Zip ที่ถูกคลายออก	45
ผู้รู้ กับ สิ่งที่ถูกรู้	49
วงกลมที่ไม่มีจุดเริ่ม	53
การเกิดที่เกิดตลอดเวลา	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ไม่มีต้นทาง ไม่มีปลายทาง	62
สิ่งที่คุณเรียกว่า “ฉัน”	67
ความคิดเกิดขึ้น	68
ความรู้สึกเกิดขึ้น	72
การรับรู้เกิดขึ้น	76
ใครอยู่ตรงกลาง?	80
ตัวตนคือ interface	84
ผู้สังเกตที่ไม่มีอยู่จริง	88
ทุกอย่างกำลังเกิดขึ้น... โดยไม่มีใคร	92
ถ้าไม่มีใคร... แล้วใครกำลังอ่าน?	96
โลกที่ไม่มีเจ้าของ	99
โลกกำลังเกิดขึ้นกับตัวมันเอง	100
จักรวาลที่รับรู้ตัวเอง	104
ไม่มีภายใน ไม่มีภายนอก	108
สิ่งเดียวที่มีอยู่	112

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ไม่มีอะไรแยกจากกัน	116
ความเรียบง่ายที่ลึกที่สุด	120
หรือทั้งหมดนี้...ก็เป็นอีกความคิดหนึ่ง	123
เมื่อวิญญาณไรที่ตั่ง	124
สิ่งที่คุณเข้าใจ...ก็เกิดขึ้น	129
ไม่มีอะไรต้องเชื่อ	132

จุดเริ่มที่ไม่มีจุดเริ่ม

ประโยคที่ไม่มีคำตอบ

ภายในห้องยังคงโอบล้อมด้วยความเงียบงัน แสงสว่างจาง ๆ แห่งรุ่งอรุณค่อย ๆ รินไหลผ่านผ้าม่านบางเบา กระทบลงบนพื้นห้องอย่างเชื่องช้า ทว่าหนักแน่น กระบวนการนี้ดำเนินไปอย่างเป็นเอกเทศโดยไม่มีใครสังเกตเห็น ในวินาทีนั้นเอง... ไม่มีเสียงเคลื่อนไหว ไม่มีแม้แต่ความคิด หรือถ้อยคำใด ถูกหยิบยกขึ้นมาเรียกขาน ยังไม่มีคำนิยามว่า “ห้อง” หรือ “รุ่งเช้า”

สภาวะที่เป็นอยู่นั้นดำรงอยู่โดยปราศจากชื่อเรียก มันไม่ใช่ความว่างเปล่าที่ไร้ตัวตน ทว่ามันคือสภาวะก่อนที่ “เรื่องราว” จะอุบัติขึ้น เป็นความจริงแท้ก่อนที่ความคิดแรกจะยื่นมือเข้ามาแตะต้องโลกใบนี้